

Miljøstyrelsen mener, at det hovedsageligt er opløsningsmidlet, der forårsager Rentolins giftighed, idet opløsningsmidlet er af en mere tung type end almindeligt, derfor foregår afdampningen langsommere end normalt og vil kunne forårsage giftighed over længere tid.

Et nordisk allergiprojekt fra 1991 konkluderede, at DCF er sensibiliserende ved hudkontakt. DCF er på EUs liste over farlige stoffer, og kan desuden tænkes at have en hormonforstyrrende effekt. DCF er pr. juli 2003 trukket tilbage som pesticid i EU, dvs. at det bliver forbudt til landbrugsmæssig anvendelse.

Skandalen om Rentolin

Statens Byggeforskningsinstitut (SBI) advarede i 1989 Christian Bay om det uhensigtsmæssige i at anvende fungicider i en indendørs træbehandlingsolie. Østre Landsret afsagde i april 1994 den første dom, der stadfæstede byrettens domme, dvs. at Rentolin var grund til generne. Christian Bay skulle betale erstatning til familien Grünberger, fordi deres hus var blevet ubeboeligt. Denne sag var en civilretssag og derfor var myndighederne ikke blandet ind. Christian Bay fortsatte med at sælge Rentolin til indendørs brug. Miljøstyrelsen var i kontakt med Rentolin ApS, idet nogle af dets produkter var forkeret mærket, blandt andet et produkt »Træfrisker«, der var mærket med at det måtte anvendes til behandling af køkkenborde, på trods af at DCF ikke må komme i kontakt med fødevarer. Men Miljøstyrelsen udstedte ikke noget forbud mod Rentolin til indendørs brug. Det skete først, da Danmarks Radios dokumentarprogram »I blind tillid« blev vist på TV i maj 1998.

Flere domme blev afsagt, med erstatningskrav, men Rentolin ApS blev erklæret konkurs i marts 2000, og Christian Bay flygtede til Californien. Derfor var der ikke penge til Rentolin-offrene. Christian Bay blev meldt til politiet, men politiet mente ikke, der var grundlag for at kræve ham udleveret. Da Miljøstyrelsen først udstedte sit forbud d. 4. juni 1998, fandt politimesteren - og senere statsadvokaten - ikke, at salg af Rentolin til indendørs brug før denne dato var en overskridelse af miljølovgivningen. Her ses dog bort fra, at en importør ifølge kemikalieloven har pligt til selv at vurdere potentielle skadevirkninger ved et kemisk produkt, og at Christian Bay allerede i 1989 var blevet advaret af SBI. Dette producent/importør ansvar er fundamentalt i lo-

ven, idet myndighederne har meget begrænsede ressourcer til at kontrollere de mange firmaer og produkter på markedet.

Der er mange tilfælde hvor folk, efter at have behandlet deres huse indvendigt med Rentolin, måtte flytte ud og f.eks. bo i en skurvogn ude i haven. Samtidig har deres hus mistet sin værdi.

Retssagerne har været i årevis - den første begyndte i 1989. En række andre sager blev anlagt sidst i 90'erne, og i disse er der endnu ikke afsagt dom.

200-300 familier har anlagt retssager, men i alt ca. 780 familier har henvendt sig og klaget over symptomer efter brug af Rentolin. Mange er af læger blevet overbevist om, at de ikke ville kunne påvise en sammenhæng mellem deres symptomer og brugen af Rentolin, hvorfor de har opgivet retssag. Vi ved med andre ord ikke, hvor mange der er skadet, men hvis vi antager, at der i gennemsnit er 2,5 personer pr. familie, kan det dreje sig om 1-2.000 personer.

Andre anvendelser af DCF

I Danmark kan DCF findes i pesticider, konserveringsmidler, imprægneringsmaterialer, maling og lak. Der er i dag registreret 81 produkter med indhold af DCF i Danmark med et samlet årligt forbrug på 69 tons. I 1991 forekom DCF i 37 produkter. Dette tyder på, at et stigende antal produkter indeholder DCF.

»Duft og kemikalieoverfølsomhed«

Multiple Chemical Sensitivity (MCS) er en sygdom, der endnu ikke er anerkendt i Danmark. Nogle personer får en række forskellige symptomer ved udsættelse for duft/lugte i meget lave koncentrationer, der ellers ikke opleves generende af de fleste mennesker. MCS opstår typisk ved at man først udsættes for en stor dosis af et kemikalie, f.eks. DCF. Efter dette vil eksponering af kemikalier i lav koncentration kunne udløse anfald. Dette gælder også ikke beslægtede kemikalier i forhold til det stof, man oprindeligt var udsat for.

Hvad kan vi lære af sagen?

I en så omfattende forgiftningssag bør der ske en samlet helbredsundersøgelse af de ramte og en samlet vurdering af årsagerne. I Rentolin-sagen har man overladt helbredsundersøgelserne til de ramte selv og deres praktiserende læger, som i vekslende omfang har henvist til special-